
Rahvusvaheline koostöö

Seotud lingid

[Koostöökokkulepped](#)

Eesti finantsstabiilsus sõltub otseselt järelevalvemeetodite ühtlustamisest ja tõhusast infovahetusest teiste Euroopa Liidu riikidega. Finantsinspeksioon teeb seetõttu tihedat koostööd teiste Euroopa Liidu riikide järelevalveasutustega. Paljude järelevalveasutustega on Finantsinspeksioon sõlminud [koostöökokkulepped](#).

Alates 2011. aastast teevad Euroopa Liidu pankade, kindlustusseltside ja väärtpaberituru üle järelevalvet kolm ühtset järelevalveasutust:

- [Euroopa Pangandusjärelevalve \(EBA\)](#),
- [Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve \(EIOPA\)](#) ja
- [Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve \(ESMA\)](#).

Asutuste tegevust rahastavad liikmesriikide finantsjärelevalve asutused ja Euroopa Liit.

Need kolm Euroopa Liidu asutust koordineerivad liikmesriikide finantsjärelevalve asutuste tegevust ning töötavad välja ettepanekud Euroopa Komisjonile õigusaktide kehtestamiseks. Need õigusaktid võivad olla ka otsekohalduvad ja liikmesriigi õiguse suhtes ülimuslikud. Lisaks võivad ühtsed finantsjärelevalve asutused kehtestada liikmesriikide järelevalveasutustele juhiseid ja soovitusi.

Ühtsed asutused aitavad vältida erinevat järelevalvepraktikat, kus näiteks ühes liikmesriigis rakendatakse Euroopa Liidu reegleid täie rangusega, kuid teises jäetakse rikkumised tähelepanuta. Asutused peavad reageerima olukorrale, kus liikmesriik ei kohalda Euroopa Liidu seadusi õigesti. Erakorralistel asjaoludel võib asutus võtta vastu kohalikule pangale, kindlustusseltsile või muule järelevalvesubjektile kohustusliku akti, mille eesmärk on kõrvaldada Euroopa Liidu õiguse rikkumine. Kriisiolukorra puhul, mis haarab kogu Euroopa Liitu või osa sellest, tuleb ühtsetel järelevalveasutustel koordineerida liikmesriikide järelevalveasutuse probleemi lahendamist. Kriisiolukorras on ühtsetel asutustel õigus vastu võtta liikmesriikide finantsjärelevalve asutuste jaoks siduvaid otsuseid.

Euroopa järelevalveasutusi juhib juhatus, kelle on valinud liikmesriikide finantsjärelevalve asutuste juhtidest koosnev nõukogu. Enamik asutuse otsuseid võtab vastu nõukogu lihthäälteenamusega, kus igal liikmesriigil on üks hääl. Olulisemate otsuste puhul kasutatakse kvalifitseeritud häälteenamust ning hääled määratakse kindlaks Nizza lepingu järgi. See tähendab, et alates 2011. aastast osaleb Euroopa finantsjärelevalve asutuste juhtimises ja Euroopa Liitu mõjutavate otsuste tegemises ka Finantsinspeksioon.

29. juunil 2012 otsustasid euroala riigipead luua Euroopa Keskpanga juurde ühise euroala riikide pangandusjärelevalve, eesmärgiga anda Euroopa Keskpangale õigus teha järelevalvet euroalas tegutsevate krediitiasutuste üle. 13. detsembril 2012 leppis Euroopa rahandusministrite nõukogu (ECOFIN) kokku esialgses määruse sõnastuses, mis lõi [Ühtse Euroopa panganduse järelevalvemehhanismi \(SSM\)](#). Ühtse mehhanismi eesmärk on tagada ühtne tugev kapitalijärelevalve krediitiasutuste üle Euroopa Keskpanga ja riikide järelevalveasutuste koostöös. 4. novembril 2014 tööle hakanud ühisest pangandusjärelevalvest võtavad osa kõik euroala riigid ning sellega saavad lepingu alusel liituda ka euroalavälised riigid.

Euroopa Liidus loodava pangandusliidu teiseks alustalaks lisaks SSM-ile on ühtne kriisilahenduskord (SRM) pankade maksevõime taastamiseks ja pangakriiside lahendamiseks. Eestis on alates 2015. aasta kevadest olnud kriisilahendusametiks Finantsinspeksioon. [Ühtse Kriisilahendusnõukogu \(SRB\)](#) alustas tööd 2015.aastal ja selle ülesanne on tagada raskustesse sattunud pankade tegevuse lõpetamine minimaalse mõjuga reaalmajandusele ja rahandusele nii euroala riikides kui ka väljaspool seda.

Finantsinspeksioon osaleb koos [Eesti Pangaga](#) ka [Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu \(ESRB\)](#) töös. Lisaks Euroopa Liidu institutsioonidele on Finantsinspeksioon ka mitme ülemaailmse organisatsiooni liige:

- Rahvusvaheline Kindlustusjärelevalve Assotsiatsioon (IAIS);
- Kesk- ja Ida-Euroopa regionaalgrupp (BSCEE);
- Rahvusvaheline Väärtpaberijärelevalve Organisatsioon (IOSCO).

Viimati muudetud 11.10.2018